

zooveel pagina's wit aan te treffen waar niets opstaat en slechts op de voorzijde één woord.

Daar nu de Dictionnaire niet alleen bestemd is om voor openbare bibliotheken, waar wel plaats te vinden is, maar ook voor iedere beoefenaar der geslacht- en wapenkunde, zoo is dit bij een dergelijk uitgebreid werk een zeer groot gebrek, daar nu evenwel niets meer tegen te doen is. Niettegenstaande deze bemerking, kunnen wij het boek van den graaf de Rensse aan alle beoefenaars en liefhebbers der wapenkunde aanbevelen.

J. D. v. D. M.

Heraldischer Atlas

door H. G. STRÖHL.

Van deze fraaie uitgave, waarvan wij reeds vroeger melding gemaakt hebben, zijn weder eenige afleveringen verschenen, uitmakende 13 platen benevens de daarbij behorende tekst, ook met afbeeldingen versierd.

Plaat V in kleurendruk bevat 12 verschillende schildvormen met wapens waarin dieren voorkomen, in verschillende stijlen en tusschen den tekst ook nog een viertal voorbeelden in renaissance stijl.

Plaat VII in kleurendruk stelt voor verschillende kruizen en gewone levenlooze voorwerpen, 80 schilden; alsmede vier gothieke en 4 renaissance damasceringen benevens 3 afbeeldingen in den tekst.

Plaat VIII stelt voor afbeeldingen van leeuwen in verschillende stijlen 13 stuks en in den tekst nog een 6 tal, benevens eene aanwijzing hoe men met enkele lijnen leeuwen in verschillende stijlen kan aanduiden.

Plaat XI heeft zeer fraaie modellen van oude helmen (9 stuks) terwijl er in den tekst ook nog een 14tal afgebeeld zijn.

Plaat XIV. Dieren als schildhouders behandelende bevat facsimiles naar oude graveurs, 6 stuks en in den tekst 4 afbeeldingen.

Plaat XV. Doet ons in kleurendruk, met goud, zien 15 verschillende bijzonder duidelijk en fraai uitgevoerde afbeeldingen van kroonen, zoowel oude als nieuwe, der regentenhuzen, terwijl er zich in den daarbij behorende tekst zich nog 29 in zwart afgebeelde kroonen bevinden, waaronder ook van oostersche vorsten.

Plaat XIX. Deze bevat proeven in kleurendruk uit het Weingartner- en het Heidelberger Minnesänger Liederhandschrift (uit het 1e kwartaal der XVe eeuw), 18 wapenschilden met helmen, toegeschreven aan verschillende oude minnezangers en in den tekst behalve het wapen van Keizer Hendrik VI dat van „Der Tanhuzer” en eene afbeelding van „her Wolfram von Eschilbach” (Esschenbach) ten voeten uit, met banier, wapen en helmteeken voorzien.

Plaat XXIII. Geeft proeven uit het boek van de broederschap van St. Christophorus te Arlberg, een wapencodex uit het Huis-Hof en Staatsarchief te Weenen, n. l. wapenafbeeldingen in kleurendruk met goud en zilver en facsimiles van de daarbij behorende opschriften. In den tekst is het wapen der broederschap en een afbeelding van het klooster.

Plaat XXIV. Insgelijks in kleurendruk met goud en zilver, geeft nog een viertal voorbeelden uit het voorgaande boek en in den tekst een wapen van Andreas Grüner.

Plaat XXVII. In kleurendruk bevat 8 afbeeldingen van wapens uit het Schleibersche Wapenboek uit de XVe eeuw, waaronder ook het wapen der graven van Nassau.

Plaat XXVIII. Geeft in kleurendruk met goud eenige afbeeldingen van wapens uit wapenboeken der XVe eeuw, waaronder een zeer fraai en eigenaardig uitgevoerd wapen van het Heilige Roomsche Duitsche Rijk met bijwerk uitgevoerd en de bekende vijf letters A E I O V, alsmede in den tekst nog twee wapens.

Plaat XXIX. Geeft afbeeldingen van wapens door Duitsche meesters der XVe eeuw, 8 stuks waaronder naar Albrecht Glockenton (geb. 1432), Bartholomeus Zeibblom (geb. 1440?), Israel van Meckeren (st 1503) en anderen benevens drie wapens in den tekst, waaronder het signet van den beroemden boekdrukker Erhard Ratdolt uit Augsburg, uit het jaar 1491

Plaat LXVI. Drie afbeeldingen van grafzerken n. l. van Martin Reuter von Klebing, overl. 1416, oorspronkelijk uit de St. Andreaskerk en in 1862 aan de buitenzijde der Margaretha kapel te St. Peter in Salzburg, bevestigd. Deze steen is uit rood Augsburgs marmer vervaardigd, 2° die van Georg Aigl zu Lind, overl. in 1487, uit het zelfde marmer vervaardigd en ook aan genoemde kapel bevestigd, 3° het deksel der graftombe van Keizer Frederik III (IV) door Nicolaas Lerch in den St. Stephanus Dom te Weenen A^o 1493, doch is eerst in 1513 door Meister Dichter afgewerkt. Uit dien zelfden tijd zijn ook de 3 grafsteenen waarvan de afbeeldingen den tekst versieren, n. l. van Anna Roll, vrouw van Johann Röll A^o 1471, van Margaretha Kelbel vrouw van Jacob Kelbel A^o 1474, beide te Weenen, en van Johann Baumgartner, overl. 23 Aug. 1493 te Kufstein in Tirol.

Deze platen bieden, zooals men kan opmerken, voor de beoefenaars der wapenkunde en kunstgeschiedenis weder zeer vele goede voorbeelden, die in de volgende afleveringen nog met veel andere zullen vermeerderd worden.

J. C. v. D. M.

INHOUD 1899, N°. 4 en 5.

Tot lid is benoemd. — Boekwerken enz. ontvangen voor de Bibliotheek en het Archief. — De Romeinsche oorsprong van het Phaetische geslacht von of de Praevost, door Jhr. Mr. C. H. H. Flugl van Aspermont. — Venlosche Schepenzegels, door A. F. van Beurden, met 2 platen. (Vervolg) — Geslacht Moller nu Mollcrus, door Fred. Caland. — Vreemdelingen te 's-Gravenhage in den jare 1795, door W. Baron Snouckaert van Schauburg. (Slot). — Het overlijden van den majoor Adriaan Anthonissen en de begravenis van Adriaan van Aelmonde, door R. P. van den Bosch. — Vaderlandsche Gedenkstukken te Koudekerk, door W. M. C. Regt. — Varia. Kuser of de Kuiser, door J. Anspach. — Van Egmond v d. Nijenburg, door W. J. F. Juten. — Hasselaer, door J. Hooft Graafland. — Geslacht van Iterson, door van Doorninck. — Vragen en antwoorden. Tinne. — Hegeman. — Wapens enz. gevraagd. — Boekaankondigingen. Dictionnaire des Figures Heraldiques, door Th. Graaf van Rensse. — Heraldische Atlas, door G. H. Ströhl.

Gedrukt bij Gebrs. J. & H. van Langenhuisen te 's-Gravenhage.